

מחצבת גולני

	<p>מיקום: על ידי כפר טורעאן, סמוך לצומת גולני</p> <p>מהות העסק: מחצבה</p> <p>סיווג: A</p> <p>מנהל המחצבה: אלון שמאי</p> <p>מנכ"ל החברה: ניר שדה, מנהל המרחב: אורי הרדוף</p> <p>רשות מקומית: טורעאן</p> <p>בעלים: תעשיית אבן וסיד בע"מ מקבוצת תעשיות רדימיקס (ישראל) בע"מ</p>
---	--

מחצבת גולני שייכת ל**קבוצת אבן וסיד בע"מ**, והיא מהווה מקור מרכזי של חומרי גלם לבנייה בצפון. ב-2005 אושרה למחצבה הרחבה לכיוון צפון מזרח.

בבדיקה שעשינו הסתמכנו על המסמכים האלה:

1. תנאי רישיון עסק מ-26 בדצמבר 2008.
2. תוצאות בדיקות מכמה מועדים, כמפורט בנספח טבלת פירוט הבדיקות.
3. תנאי מסגרת למחצבות.

ניתוח הממצאים

התאמת התנאים ברישיון העסק לתקנים ישראליים

תקן פליטות ואיכות אוויר: התנאים ברישיון העסק של המחצבה קובעים כי התקנים המחייבים בנוגע לפליטות אבק שוקע ואבק מרחף יסתמכו על התקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר ורעש ממחצבה), התשנ"ח-1998, ולפיהן:

מותרת פליטת אבק מארובות: עד 50 מ"ג/מ"ק.

אבק שוקע שמקורו במחצבה: עד 20 טון/קמ"ר לחודש.

אבק מרחף שמקורו במחצבה: עד 0.3 מ"ג/מ"ק (300 מיקרוגרם/מ"ק) במדידה הנמשכת 3 שעות ועד 0.2 מ"ג/מ"ק (200 מיקרוגרם/מ"ק) במדידה הנמשכת 24 שעות.

תקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר) (הוראת שעה), התשע"א-2011 קובעות ערכים כדלקמן: 50 מיקרוגרם/מ"ק לאבק עד 10 מיקרון ו-25 מיקרוגרם/מ"ק לאבק עד 2.5 מיקרון.

התאמה לתקנים בינלאומיים

אוויר: כללי ה-BAT אינם מתייחסים לפעילות כרייה במחצבות. תקני TALUFT 2002 קובעים ערכים כדלקמן:

אבק שוקע: 10.5 טון/קמ"ר לחודש (#4.3.1) לעומת 20 בתקנות שצוינו לעיל.

ריכוז פליטות אבק מארובות: 20 מ"ג/מ"ק (#5.2.1) לעומת 50 בתקנות שצוינו לעיל.

אבק מרחף: דירקטיבה של הקהילה האירופית (Air Quality framework directive 96/62/EC): 25 מיקרוגרם/מ"ק לחלקיקים עד 2.5 מיקרון.

עמידה בתקנים

אוויר – התוצאות מראות חריגות מתמשכות

2009: טורעאן; חריגות עד 11% באבק מרחף (3 שעות). אתר יונס: חריגה עד 36% באבק שוקע.

2010: טורעאן; חריגות עד 27% באבק מרחף (3 שעות); חריגות עד 30% באבק מרחף (24 שעות).

דגימה אחת לשנה מארובת פיניציה. הכוונה לארובות במתקן ייצור החול עבוד מפעל פיניציה, על פי תכנית שאישר המשרד להגנת הסביבה באפריל 2010. מהמשרד ומהמחצבה נמסר כי זה שנתיים המתקן מושבת ואינו פועל עד להודעה חדשה.

דגימה אחת לשנה מארובות אוורור מאולץ. בשנים 2009 ו-2010 לא מצאנו בדיקות בארובות אוורור מאולץ. המפעל מסר שמדובר באותה ארובה מושבתת (פיניציה) ואין ארובות נוספות באתר. מומלץ לעדכן את תנאי הרישיון של המחצבה בהתאם למצב בפועל.

אבק מרחף. צריך להיבדק לפי תכנית הנקבעת על ידי המשרד להגנת הסביבה. ב-2009 מצאנו שבוצעו בדיקות שבועיות במשך ארבעה חודשים. ב-2010 מצאנו שבוצעו בדיקות שבועיות במשך שישה חודשים. המפעל מסר שבדיקות השבועיות הללו נעשות בפרק זמן המוגדר בכל שנה על פי דרישות המשרד להגנת הסביבה. אם אמנם אלה פני הדברים, יש לעדכן את תנאי הרישיון של המפעל.

אבק שוקע. צריך להיבדק לפי תכנית הנקבעת על ידי המשרד להגנת הסביבה. ב-2009 מצאנו שבוצעו בדיקות שבועיות במשך ארבעה חודשים וב-2010 – במשך שישה חודשים.

שפכים: לא נדרשו בדיקות.

שיתוף פעולה מטעם הנהלת המפעל

הנהלת המפעל שיתפה פעולה בצורה מלאה ורציפה במסירת מידע לעמותה.

תגובת הנהלת המפעל על ממצאי הדו"ח

1. אין חריגות במדידות אבק שוקע. חריגות קלות ובודדות בבדיקות אבק מרחף בלבד.
2. אבק מרחף כנ"ל מכיל אבק מינרלי (מחצבה) וכן אבק מסיס ואורגני שמקורם אינו במחצבה.
3. בהפחתה של כמויות אבק מסיס ואורגני כנ"ל אין חריגות בתוצאות על פי התקן.
4. תוצאות גבוהות מתוך הכלל נובעות מאובך הנוצר בתנאי שרב ורוחות מזרחיות ולא בשל פעילות המחצבה.
5. בשנת 2010 השלימה החברה העתקת מתקני ייצור מזרחה אל תוך בור החציבה והביאה לצמצום ניכר של מטרדי אבק ורעש.
6. בשנים 2010 ו-2011 רכשה והתקינה החברה מערכות דיכוי אבק מן המתקדמות בעולם לשירות מתקני המחצבה.
7. החברה פועלת לחידוש כלל המערך הלוגיסטי באתר, שיביא לצמצום נוסף ומשמעותי של המפגעים הסביבתיים.
8. מנהל תחום איכות הסביבה בחברה ישמח לענות לפניית הציבור.

אבנר מלמד: 03 7554757/9